

ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési árak:
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyed évre 3 frt 50 kr.
Egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő
MIKSZÁTH KÁLMÁN

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
VIII. kerület, József-körút 65. szám.
Megjelenik mindennap, hűtfőn és Ünnepnep után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, július 26-án.

205. szám.

Császár és régens.

„Tábornokom parancs szerint cselekedett. A régensnek, ami a régenszt megilleti — egyebet semmit. Egyébként kikérem magamnak azt a hangot, amelyet levelében használni merésztelt.”

Vilmos, imperator et rex.*

Bizony ez kissé kemény levél, gombomba levél és méltán feltűnést kelt világszerte, mikor uralkodók ilyen polgári stílusban leveleznek egymással. A német sajtó, vagy ezer újság, már egy hete azon tanakodik, hogy vajjon mi uton-módon kerülhetett ez a levél nyilvánosságra? Kutatnak, keresnek, bolygatják a dolgot és nyilatkoznak. A lippe-detmoldi fejedelmi államminiszterium (magyarán: miniszterium a mellényzebben) szükségesnek tartotta hivatalosan kijelenteni, hogy tőle nem ered a közlés. Ugyan mire jó az ilyen kijelentés? Hát volt olyan naiv lélek, aki a lippe-detmoldi államminiszteriumot, vagy Ernő Kázmér Frigyes Károly Eberhard Lippe-Biesterfeld grófot és nemes urat, a lippei fejedelemség régensét gyanúsította a közléssel? Hisz ez az a bizonyos levél, amelyről még a népmondás is úgy szól: „Ezt ugyan nem teszi ki az ablakába!”

Nem is az a lényeges ebben a dologban, hogy a levelet ki publikálta, hanem az, hogy miért íródott. Mi volt a levélben annak a hosszunevű régensnek (akit térszükéből ezentul így fogunk nevezni) és milyen volt ennek a levélnek a hangja? Az utóbbi kérdésre vak-

tában is megfelelhetünk: a levél hangja nagyon alázatos és ildomos volt. Ez természetes. Noha a hosszunévű régens ugyszólván kollegája a császárnak a szövetséges fejedelmek közt, azért nagyon csöndes hangon diskurál vele. Körülbelül úgy, mint a tiszteletbeli segédfogalmazó-gyakornok (akinek szintén nagyon hosszú a címe) a miniszterével érintkezik.

De azt már tudjuk határozottan, hogy mi volt a régens levelében. Egy instánzia volt, egy tiszteletteljes kérés. Azt instálta Ernő Kázmér Frigyes és a többi, hogy a hadsereg tisztjei a magzatainak: fiainak és leányainak is adják meg azt a különös tiszteletet, amely fejedelmi sarjakat megillet. S ez teljesen jogos és méltányos kérés. Csak képzeljük el tapasztalataink segítségével, mi történik, ha a német császár nem teljesíti e kérést? A fejedelmi csemete udvari fogatba ül a dajkája ölébe. Utközben megéhezik és elkezd kiabálni. A dajka kellő tisztelettel kibontja pruszlikját, ötvenkrajczáros bélyeget ragaszt a mellére és meginstálja a bömbölő fenséget, hogy sziveskedjék dagadó mellét kegyesen elfogadni. A fenség persze sziveskedik. De már most méltóztassék kegyesen elképzelni a kis fenség prekárius helyzetét, mikor ő javában csemecse a központi tejforráson és szembejön egy öreg generális. Egy vén katona, őszhaju és hajlott természetű. Kissé biczeg is, mert a gravelottei csatában egy golyó tévedt a tomporába. Ennek a tábornoknak most illik megállani, frontot csinálni a fogat-

felé és szalutálni keményen. Hat lépéssel a fogat előtt és hat lépéssel a fogat után. Mereven kell állania és a szemével a kellő távolságig kísérni a kis fenséget.

Ez olyan dolog, amelyről beszélni se lehet. Hát tudhat az a kis fenség becsületesen szopni, vagy ha véletlenül kissé nagyobbra nőtt, kellő higgadtsággal méltázni, ha a tábornokok nem adják meg neki ezt a tiszteletet? Hisz enélkül a megtisztelés nélkül a kis fenségek valósággal elzülленnek!

A hosszunévű régens kérése a császárhoz tehát természetes és világos. Erről beszélni se lehet. Igazsága olyan fényes, mint a nap s aki ezt el nem ismeri, annak hibás az egész agyrendszere. Hideg gyógyintézetbe, vagy bolondok házába való!

Csakhogy a császár részén is van ám egy nagy darab igazság. Mert a hosszú nevű régens urnál (maradjunk meg a megnevezés mellett) egy kis hiba esett. Elfeleltük már, hogy melyiket, de a hatodik vagy hetedik öreganyját nem választotta meg elég jól. A tisztos hölgy, aki egyébként kilencz gyermeknek adott életet, nem egészen tiszta származású. A helybeli harangozóknak vagy kefekötőmesternek volt a lánya. Lehet egyébként, hogy nemes is volt a kisasszony, de valami nagyon nemes nem lehetett, mert az akkori Lippe-Biesterfeld házasságát mesalliancenak jelentették ki. Így aztán, akárhogy csürjük-csavarjuk a dolgokat, az apró Lippék körül valami kis hiba van.

Képzeljük el már most az imént le-

Tűnő iparok.

Valami régi polgár rokonságáról, leszármazottjairól van szó a beszélgetésben, mikor azt mondja egy öreg ember:

— A sánta tabakos is sógorságha volt vele elegyedve. Ki emlékszik a sánta tabakosra a timárok-utcájából?

Hát körülbelül a timárok utcájára sem emlékezünk, mert annak is új nevet adtak már régen. A tabakos pedig, az valami trafikos lehetett a Timárok-utcájában vagy talán dohánykereskedő még a szűz időkben. Pedig dehogy. Igaz volt ez, amely ötven esztendő előtt még fennállott s a szóban forgó sánta ember volt az utolsó képviselője. Az asztalnál mindössze két ember van, aki emlékszik rá, mindketten a hatvanon fölül s szinte csak ők tudják, hogy miféle ipar volt a tabakosság. Az egy olyan ember volt, aki tisztán csak kecskebőrben és finom báránybőrben dolgozott. Nagyon szép, finom fehér bőrt készített. Azon időben a bőrt ruhának jobban használták, mint most s például a munkásember ruhájára már ujkorában szép csillagos fehér bőrfoltokat vetetett térdén és könyékén. Ezeket készítette a tabakos, kit másként fehér szücsnek, ismét másként szattyánosnak is neveztek.

Ipara azóta úgy elpusztult, hogy ma már hire sincs, bár hiszen az egész timárság vele ment. De sok volt pedig. Egy egész jó hosszú uteza állott belőlük és nem ment különös ritkaságszámba a husz legénynyel dolgozó. De a gyár megölte ezeket a nagy timárságokat s ma magjuk sincs. Egy-két ember veszkődik még a birkabőrökkel, azoknak is csak az a fogyasztásuk, amit a magyar szücsök belőle subának fölvarrnak.

De itt is, egyre ritkásabb a vevő. A jó lábón alul érő suba ugyan addig nem fog kiveszni, amíg hideg tél és kocsinjáró magyarok lesznek a világon, mert a jó suba többet ér, mint a gyári bundák, már azok, amiket szegényfajta ember vehet. A bolti posztóbunda alja ma már olcsóbb is, mint a régi mestersen megkészített suba. Ezen ugyan nincs oly téli szélvihar, amely keresztül fujna, de még valamely rossz puska sörétjét se veszi föl kifordított állapotban.

Hanem mert egyre szaporodnak a posztóból való télikabátok is odakint, a gyalogszerrel már csak imitt-amott jár a suba. Nehéz is, meg nem is szükséges a gyalogosnak, elég ahhoz a fölötő és a suba mindinkább csak kocsira való ruha lesz. Bár ez csak az idevaló népre áll, mert más vidékeken különbséget

tesznek a gyalogjárásra való térdig érő suba és a kocsira való hosszú között. De azért egyre csak fogy a magyar szücs, aki elhal, nem jön új mester a helyébe, nagyvásárokon alig van a piacon közülök öt-hat. Ugyanis nem érdemes a mesterség, a manapsági legény már restelne is subában járni-kelni a lányok előtt s a régi czifra kivarrásokat nem keresik. A népruházat is vedlik szürkére, egyformára s ha a galambszin kabátra fel is varratja még a pirosbársony gallért, kötött gomb és verrt zsinór már nincsen rajta.

Szűrt jóformán csak szolgállegény vesz, a legolcsóbb zöldszínű fajtát, míg az egész formátlan durva fehérét gazdák veszik a kondágyereknek, kinek ezzel konvenczióba tartoznak. Ezt azért is kedvelik jobban, mert a zöld mezőben messze ellátszik s a gazda mindig tudhatja, merre kóborog állataival a gyerek. Annyi bizonyos, hogy valamely szépen kivarrt szűrt három esztendeig is ott lát lógni az ember a szürszabó-mester piaci sátorában, míg elkel, de akkor sem igen jut a nép kezére. Megveszi valamelyik szinidifektor, hogy a ruhatárát javítsa vele, vagy pedig a jubiláns népszínművészeket tiszteli meg a szűrrel az asztaltársasága.

Érdekes s azóta kiveszett mesterség volt!

irt találkozást még egyszer. Egy grófi kadét sétál Detmold utcáin. Igazi gróf, akinek teljesen rendben van a család-fája. Szemben jön az imént leírt udvari fogat a táplálkozó régens-csemetével. Már most nem sülné-e ki annak a kis kadétnak az ő grófi két szeme, ha neki frontot kell csinálnia egy olyan gyermek előtt, akinek valamelyik ükanyjának közönséges vörös vére volt?

Mindezekből látnivaló, hogy a német császár részén is van némi igazság. Szóval, a dolog irtózatos fontos, nagyon kényes és rendkívül bonyolódott.

Nekünk azonban éppenséggel nem okoz fejfájást. Nem is sokat törődünk vele, nem is írunk róla ezen a helyen, ha nem volna előjele egy nagyon fontos politikai eseménynek Németországban. II. Vilmos német császár keménykezű fejedelem. Vasakarata van. S most tele van nagy tervekkel. Sasszeme a messze Keleten jár, ahol vértelen diadalokkal szerez gyarmatokat, kikötőket, vasuti vonalakat. S mikor messzire tekint éles nézéssel, kellemetlen lehet neki, hogy apró szunyogok dűnyögnek a fülébe. Lehet, hogy csak elhesseli, s visszafordul tekintetével a messzi Kelet felé, de lehet, hogy haragjában odasuhint a légyesapóval a zümmögő szunyog felé. S ha Vilmos császár odasuhint, mi lesz akkor a szegény régensből? Legalább a háromfertály neve ott marad a csapó alatt s ott maradnak a partikuláris államcskák is mind. A háború összeforrasztó tüzeben egygyéolvadt német államcskák akkor lesznek csak igazán egységes Németországgá.

POLITIKAI HIREK.

A szerb autonómia. A szerb egyházi kongresszusnak az autonómia rendezése érdekében való összehívására irányuló törekvések tudvalegőleg hajótörést szenvedtek, mert a világi és egyházi elem között a kívánt megegyezés nem létesült. E

még negyven év előtt a picze-csinálás. Ma tisztán a gyárak készítik aczélból. Nem tudom, igaz-e, vagy csak hogy a mindig a régihez húzó öregek mondása, de állítják, hogy a mai nyomába sem léphet annak, amit ez ipar utolsó képviselői: a Kantó-czigánycsalád vertt. Az azon korbeli piczék tisztán kaszaoromból készültek. Mikor a kaszát már teljesen elkoptatja a használat, a fenés, a kalapálás, nem marad meg más belőle, csak a teteje, amit oromnak neveznek. Az ilyen ormot, mit manapság mint értéktelen dolgot csak azért nem dobnak el az utszélen, hogy valamely állat bele ne hágjon. Kantóék pénzért szedték, mert igazi piczét másból csinálni nem lehetett.

Akkor még a hal is több volt, de nagyobbra is nőhetett, mint most, kövel kirakott partok és gőzhajók hullámverése nem állta a tenyésztés útját és a kubikgödörökben sem pusztult el milliószámra. Félmázsás harcra sűrűbben volt akkor s fent maradt az emlékezet, hogy a Kantó-piczék soha kiszakítani nem bírta a harcra. Pedig rettentő ereje van az ilyen félmázsás állatnak a vízben, míg küzdelmeibe bele nem fárad, még annyira sem lehet kihuzni, hogy a feje alá szakot vethessenek. Ezek a Kantó-piczék nem voltak horgukban nagyobbak, mint a begörbitett mutatóujj, amugy pedig vékonyak voltak, mint a gyufaszál. Mégis akkora teherben, amit egy

kudarczért a „Branik” a szerb püspököket teszi felelőssé. Ha — ugymond — a patriárka és a püspökök nagyobb belátással lennének, bizonyára már véget ért volna az a küzdelem, melynél az episkopatus jóval többet kockáztat, mint hiadó. Mi nem keressük a harcot, de ha rákényszerítenek, fel fogjuk venni a küzdelmet. Ügyet sem vetünk a támadásokra, a papság tartózkodjék azonban a provokációtól. A papok jobban tennék, ha csendben maradnának, ha már nincsenek azon helyzetben, hogy a béke-olajágával lépjenek a nép elé.

Beszámoló. Csikszere dáról táviratozzák: Egyedi Arthur kerületünk országgyűlési képviselője tegnap tartotta beszámolóját nagyszámu választóközönség előtt. A tisztán politikai kérdések — ugymond — megszűntek vezető-szerepet játszó és az anyagi ügyek azok, amik előtérbe nyomultak. De azért kulturális téren is hoztak törvények, így a lelkesítő jövedelem kiegészítéséről. A nyilvános betegápolási költségekről is törvényt alkottak. A dicső multól sem feledkezett meg a törvényhozás, mert megalkotta az 1848-iki események megünnepléséről szóló törvényt. Az ünnepeket koronás királyával együttesen ülte meg a nemzet. A község- és helynevekről szóló törvény a magyarosodás erős előmozdítója; a mezőgazdasági munkás-törvény a birtokos és munkás viszonyait igazságos uton szabályozza. A hitelszövetkezeti törvény a kisgazdát olcsó hitelhez juttatja. Mindezek olyan intézkedések, amelyek a szegény munkás és földművesnép baján kívánnak segíteni. És itt megemlékezett arról a közmegegyezést keltett mozgalomról, amelyet székelyföldi képviselők a székelynép érdekében indítottak. Felsorolja mindazokat a kívánalmakat, amelyeknek kielégítése után a székely ipar fel fog virágozni. A bank-, vám-ügyet, fogyasztási adókat, szállítási tarifákat behatóan tárgyalván a kiegyezésről úgy nyilatkozott, amint ezt programbeszédében is annak idején hangoztatta, hogy Magyarország a quotából többet nem fizet, mint amennyit a többi kiegyezési faktorok is figyelembe véve, az ország anyagi erejének tullefizése nélkül fizetni képes, amennyi a jövőbeli fejlődésünket nem akadályozza, végül ígérve, hogy a kerület érdekeit jövőben is szíven fogja hordani, beszámolóját a közönség élénk éljenése között befejezte. A beszámolót banket követte, amelyen a főispánnal és alispánnal együtt az egész értelmiség megjelenén, a király lelkes éltetése után számos felköszöntő hangzott fel, amelyben a kormányt, a főispánt, Egyedi Arthur országgyűlési képviselőt és a szabadelvű pártot éltették.

Egyedi Lukács miniszteri tanácsos, a tápi kerület országgyűlési képviselője, e hónap 31-én vasárnap beszámoló beszédet fog mondani Dorozsmán.

ember elbirt, soha el nem szakadtak. Mondják, hogy ez onnan van, mert kaszaoromból készültek. Hogy talán a kasza vasa a sok fenés, kalapálás közben erősödött és a legereje az oromban maradt. Bár lehet, hogy azon időben a kaszák is másformák voltak. Erről már csak Kantó tudna felelni, de ő kipusztult családostul az élők sorából s vele együtt kipusztult egy, a hajóépítő-iparból élő mesterség, az iskábás-czigányság is.

Ezek készítették azokat a kétféjű, széles-tetejű szegformákat, amik a régi hajók gerendáit fogják össze a mohával tömött eresztékek fölött. De hogy maradhattak volna meg, mikor az éltető másik mesterség: a hajó-ácsság is ott van már, hogy kivesz. A parton a nagyon szép, oldalfalnak való keményfa-deszkák a hevedernek való válogatott dupla ágakkal ott szomorkodnak esztendőszámra, míg egy közülük elhasználdik. Új hajót hogy építenek, az ritkaság-számba menne. Gondolom, évek óta nem is volt már rá példa, csak épen, hogy a romlottakat javítgatják: kifestik a kopott esárdát, új kormányt tesznek föl vagy kitömik a gerendák közét hinárral vagy mohával. Azelőtt ennek is rendes piacza volt, ma nagynéha jön egy-egy vidéki kocsi, amely ezt a tömőanyagot árulja s elégszer vissza is viszi oda, ahonnan hozta, mert nincs, aki megvegye.

A magyar liturgia.

A magyar mise ügye újból kísért. Ung-megyében ugyanis szélében-hosszában beszéltek, hogy a magyar liturgia ügyében Róma újabb dekretumot adott ki és elrendelte, hogy azt publikálják. Eddig azonban sem az eperjesi, sem pedig a munkácsi püspök nem publikáltatta, mert Róma azt rendelte el benne, hogy a magyar nyelvnek nem enged liturgikus jogot; azért tehát szigorúan elrendeli, hogy ott, ahol használják már liturgiában a magyar nyelvet, ezt az onnalszüntessékbe és helyette az előirt glagolitikus nyelven végezzék a misét.

Némiképp kételkedve fogadjuk ugyan ezt a hirt, de azt teljesen alaptalannak még sem merjük állítani. Mert annyi bizonyos, hogy Rómában is, meg más helyen is sok ellensége van az ügynek.

Az a szláv befolyás ugyanis, amely oly erős, hogy Rómában nemcsak külön osztálya van a keleti ritusnak, de pár év előtt még azt az egyháztörténelemben szinte páratlanul álló újítást is megteremtette, hogy a nagy szláv Strossmayer kedvéért még a latin ritust is glagolitikkussá, vagyis ó-szlávra változtatta át a Kelet egyes helyein, már kezdettől fogva nagyon görbe szemmel nézte a magyar nyelv tér foglalását a görög-katholikus egyházban. Nem csoda tehát, ha minden követ megmozgat, hogy ezt a magyar nemzeti akciózt meg-hiusítsa.

A magyar mise ügyét tárgyaló szent Congregatio élén ugyanis Ledohowszki bibornok, a hírneves lengyel érsek áll, aki bármiként is fitogtatja oroszellenes érzelmeit, alapjában mégis ép oly erősen szláv, mint bármelyik más lengyel ember, aki gyűlöli bár az orosz, de azért mégis nagyon szereti a szláv fajt; mert anyanyelve szláv.

Ez a tekintélyes bibornok tehát nem igen fog valami nagyon lelkesedni azért, ha a magyar nyelv kiszorítja az ő anyanyelvét a liturgiából. De ez még hagyján; mert hiszen Ledohowszki, mint elnök nem irányíthatja a tárgyalásokat, hanem a kalocsai érsek névrokona, a híres Császka szláv érsek, aki állandóan Rómában lakik és aki nemcsak a keleti ritusok congregatiójának, de annak a szent congregatióknak is tagja, amely a magyar mise ügyét tárgyalja, már sokkal többet árt az ügynek; mert Császka nemcsak szláv pap, nemcsak pánszláv érsek, de annyira erősen szláv érzelmű ember, hogy Rómában egyenesen

Azonfölül a hajóácsoknak, kik superoknak neveztetnek, volt egy külön felekezete is, mely mestersége tudományában különbnek tartotta magát a többinél. Ezek nem csináltak egyebet, csak vizimalmot, de a vizimalom is csak olyan dolog ma már, hogy abból az egész Tiszán aligha lehet már vagy egyet is látni, amely ujonan készült. Ami elpusztult, elkorhad, láncazról elszakítja a vihar, vagy összetöri a jég, annak a helyébe nem csinálnak másikat.

Apránkint elvesznek a velők foglalatokodó emberek is. Pár évtized, vagy hogy annyi sem kell s épen olyan mesébeliek lesznek, mint most a tabakos. Nemrég egy idős magyarzabót tudakoltan, hány gombkötőt ismer a városban.

— Egy van még — felelte — de az is öreg. Ez csak olyan közönséges portékát csinál. Hanem volt egy még öregebb, az elhalt. Az művész volt... a maga tudományában művész...

Igy fogynak. Varga sincs már, bár ugyan akit most czipésznek neveznek, igazság szerint az volna a varga. Mert a csizmadiától az volt a megkülönböztető neve annak, aki aszszonyczipőket és gyermekczipőket varrt. A többi is így vesz el. A kaszakövet a vásárban ma olyan ember árulja, aki pirosprémes bundában és fehér medvedbőr-süvegben van nyár-

ő benne látják a szláv érdekek és hagyományok leghívebb védőjét.

Es ez az érsek volt az, aki 1893-ban, midőn elmondták Budapesten az egyetemi templomban június 29-én a hajdu-dorogiak a magyar misét, Romában ebből szokatlanul nagy dolgot csinált. Es ami ezután történt, az szinte az ő tevékenységének tudható be; annak különösen az a dekretum, amelyet először adott ki ez ügyben Róma és amely nemesak egy keletkező hitszakadás magvait látta elhintve a magyar mise esetleges engedélyezésébe, de azt, mint veszedelmes ujtást teljesen perhorreskálta.

Ezt a nagybefolyású szláv érseket Magyarországból is, meg Horvátországból is folytonosan biztatgatják. Az örökösen hanykolódó románság, amely nem ok nélkül tart attól, hogy ha megengedi Róma a magyar misét, akkor ő nem csak hogy nem terjeszkedhetik tovább, de Magyarországon az eddig elfoglalt tért is elveszti; mert hívei megmagyarosodnak, ez érsek előtt nemzeti szempontból is denuncziálni igyekszik minden újabb mozzanatot, amely a magyar mise érdekében történik. Es Császká érsek készséggel felül nekik, mert ő a szláv nemzetiség befolyásának hanyatlását látja minden oly lépésben, amely a magyar mise előbbrevitelének ügyében történik.

Soha sem volt nagyobb Romában a szlávok iránt való rokonszenv, mint épen most, amikor XIII. Leo pápa évek óta fáradozik azon, hogy egyesítse jogára alatt a keleti egyházakat és hogy Szentpétervárot is diplomáciai ügyvivőt tartson. Ha tehát Császká érsek és Strossmujer befolyása ezt az alkalmat nagyon is kihasználni igyekszik ellenünk és a magyar misét, nagyon is olyanak igyekszik feltüntetni, mint amely megöli azt a célt, amelyért XIII. Leo több mint egy évtized óta küzd, ezt is érthetjük; mert itt többé nem egyházi lehetetlenséggel, de csakis politikai, illetve nemzetiségi intrikákkal állunk szemben.

Es ha igaz az Ungvárról kiszivárgott hír, annak egyedül csak ez a nemzeti féltékenykedés az oka és semmi más.

Romában ugyanis denuncziálnak mindent. Egyes püspöki aulák és egyes nevesebb emberek dolgait és helso ügyeit ép úgy ismerik Romában, mint mi Magyarországon. Mikor tehát híre ment Romába, hogy a magyar mise ügyét többé nem exkommunikálható görög-katolikus papok, hanem az ily dolgokkal kevésbé megijeszthető világi hívek vették kezükbe és így a magyar mise ellenségei belátták azt, hogy itt többé hatalmi szóval nem lehet már utját vágni a jogos vallási mozgalomnak, akkor va-

középen és azt kiabálja, hogy ő muszka és most szökött Szibériából (notandum: veszik tőle s mire hazaviszi az új követ Halbör Förgeteg János, látja, hogy kettétört s nézi Arany János szerint, hogy: de jó volna, ha összeragadna). Faragott kulacsot nem is árulnak s itt-ott akad még pusztai kovács, ki magaveri a juhásznak való féllábs sarkantyut. Múlik a divatja kocsiban az egydarabból való fonott kasnak is, régifajta lószerszám sem mutatkozna már jóformán, ha véletlenül (ki hitte volna) a fiákerosok föl nem kapják. De ez is csak muló divat a kétesztendei nagy lendületek idejéből. Lassankint mind e dolog el fog veszi s rettentő modernnek leszünk, „bár véges észszel“ megmondani nem lehet, hogy akkor jobb lesz-e majd. Időmultán el fog pusztulni az utolsó egyfából vágott ladi is s hány vizparti ember van ma már, aki nem tudja megmondani, hogy mi az a kuttyogató? Az is elvesz. Minden elvész. A mi gyerekünk már, ha úgy találná rendelni az istent, hogy háboru legyen, bizonyosan nem fognak tőpést csinálni a sebesült katonáknak, hanem ha nagy lesz bennük az emberszeretet, Brunsféle kutyapapot vesznek a droguériákban, fejünkint egy-egy hatos árut. Ők már majd csak a zsebükből rakják azt ki, amit mi még a sziveinkből raktunk. **Tömörkény István.**

lőszinű, hogy ezt az utat és módot eszelték ki arra, hogy agyonüssék vele a magyar mise ügyét és ezért szólaltattak meg a pápát egy újabb dekretumban.

De hat elkéstek vele, mert ma már oly erős a görög-katolikusok országos bizottsága, hogy annak akcióját nemesak hogy nem hagyhatja figyelmen kívül a magyar ruthén püspöki kar, de egyenes egyházarulást követne el akkor, ha Róma eme legújabb rendeletét azzal szemben egyszerűen végrehajtaná. Es hisszük is, hogy nem hajlja végre; mert Róma szerint is ad impossibilia nemo tenetur; már pedig lehetetlenséget kísérletre meg a magyar ruthén püspöki kar, akkor, ha az egyház kára nélkül ezt a rendeletet végrehajtni elrendelné, hisz csak a vak nem látja, hogy annak hitszakadás lenne a vége.

Róma pedig ezt nem akarta sehol, tehát Magyarországon sem fogja akarni soha. Es így bár a románok és szlávok intrikálnak is, mégis lesz magyar mise, csak a görög-katolikusok tartanak ki a hazafias mozgalom mellett és akkor ügyük előre győztes ügy.

KÜLFÖLD.

Az osztrák kormány zavara. Bécsből telefonozták: Gróf Thun Ischlben felhatalmazást kért és kapott is arra, hogy a kabinet által szükségesnek tartott intézkedéseket tegye. Hír szerint a kormány legközelebb már élni fog e felhatalmazással. Gróf Thun a legközelebbi napokban alighanem Budapestre megy. Gróf Thun ma hosszabb ideig beszélgetett Kállay közös pénzügyminiszterrel. A beszélgetés tárgya a kiegyezés és a közös ügyek voltak. Valószínűleg megbeszéltek azokat az intézkedéseket, amelyekre a kiegyezés meghiusulta esetére szükség lesz.

A „N. Fr. Pr.“ szerint gróf Thun ischli utazásának nincs semmi eredménye. Hír szerint gróf Thun még csak előterjesztést sem tudott tenni ő felségének. A nyelvtörvény behozatalát a 14. szakasz alapján tervezte ugyan a kormány, de a szombati minisztertanács e tervet eljettette. Egyes miniszteriumokban már az életheleptetésij rendeletek dolgoztak. A kiegyezés ügyét az ischli ut nem segítette elő. Ez majd csak akkor kezd előtérbe lépni, ha Bánffy elmegy Ischlbe. Egyelőre az osztrák kormány célja legfeljebb egyéves provizorium. Ma nem volt minisztertanács, mert nem tudták, hogy gróf Thun visszajön-e mára Bécsbe.

Ferdinand pétervári utja. Sofiából táviratozták: A fejedelem pétervári útjának célját illetőleg félhívtalosan most új verziót terjesztenek. E szerint a fejedelem kiválólag Macedoniára vonatkozólag akart a cáznak előterjesztést tenni. Erre vall az a körülmény is, hogy a fejedelem, mielőtt Euxinográdból elutazott volna, magához hivatta Risoff úszkubi ügyvivőt, hogy a macedoni helyzetre vonatkozólag neki referáljon.

Dreyfus és Esterházy.

A „Siécle“ ma a Dreyfus-Esterházy-ügyben egy új szereplőt léptet föl. Ez Paty du Clam, akit egész nyíltan Esterházy büntársának nevez. Azzal vádolja, hogy ő is közreműködött a Piquardhoz intézett táviratok hamisításában és hogy ő közölte Esterházyval a fátyolos hölgy által átadott okmányok, a hadügyminiszteriumból való aktacsomó kivonatának tartalmát.

Labori ma be is nyújtotta Bertulus vizsgálóbírónál a panaszt Piquard ezredes nevében Du Paty de Clam őrnagy ellen hamisítás vagy abban való bűnrészesség miatt.

Bertulus vizsgálóbíró ma kihallgatta Esterházy őrnagyot és Madame Payst, előbb külön-külön, azután együttesen.

A Walsin-Esterházy ellen folytatott vizsgálatot, úgy rebesgetik, nem fogják kiterjeszteni a vezérkárna k egyetlenegy tagjára sem. Megelégednek Esterházyval. A kormány legálább ezt minden áron iparkodnék megállítani.

Mint a „Libre Parole“ jelenti, Bertulus vizsgálóbíró mellé Tomas bíró személyében

helyettest adnak, mert nem akarják az ügy fontos voltát azzal kisebbíteni, hogy nyíltan kivegyék Bertulus kezéből a vizsgálatot. A kormány nyilatkozatja, hogy sem a Piquard ellen indított vizsgálat, sem az Esterházy ellen indított eljárás a Dreyfus-üggyel semmiképp sem függ össze. Amit ugyan nem hisz el senki sem a kormánynak.

Millevoye Lucien levelet irt Brisson kormányelnöknek, kikelve a Dreyfus érdekeiben folytatott akció ellen. Az egész világon, úgy mond, szervezve van a rügalmazási campagne a hadsereg vezetői és Franciaország ellen. Mihelyt a kamara összeül, Millevoye interpellálni fog, hogy a kormány minő intézkedéseket szándékozik tenni az „áruló szindikátus“ ellen, vagy milyen javaslatokat terjeszt ez ügyben a kamara elé.

Nagyon érdekes Ranc szenátor czikke a „Rappel“-ben. Ranc a többek között így ír: „Vajjon Brisson kormányelnök valóban bizonyos-e benne, hogy az Esterházy ellen folytatott vizsgálat nem érinti a Dreyfus-ügyet? Ez az állítás erősen hasonlít Méline ama nyilatkozatához, hogy nem létezik egy Dreyfus-affaire. E kijelentések elvesztik értéküket, ha a most folyó vizsgálat során bebizonyulna, hogy azokat a cselekményeket, amelyekkel Esterházyt vádolják, csak egy vezérkari tiszt bűnrészességével lehetett elkövetni és hogy Pellieux tábornok és Ravary őrnagy vizsgálatai alatt ez a vezérkari tiszt és Esterházy őrnagy majdnem naponkint találkoztak; ha bebizonyulna, hogy ez a vezérkari tiszt épen ugyanaz a személy, aki 1894-ben Dreyfus ellen a vizsgálatot vezette. Es mindez nagyon valószínűnek látszik. Vajjon Brisson ur ezek után nem gondolná-e azt, hogy ezek a dolgok mégis összefüggnek némileg a Dreyfus-üggyel?“

Hohenlohe herczeg nyilatkozata.

Az antiszemita érzelmű „Kölnische Zeitung“-nak jelentik Berlinből: Hohenlohe herczeg birodalmi kancellárnak a Dreyfus-ügyben tett állítólagos nyilatkozatairól szóló mesét, amely Björnsonnak Zolához intézett levele nyomán terjedt el a sajtóban, idáig még nem czáfolták meg, mert nem tartották lehetségesnek, hogy hitelre találjon. Minthogy azonban a dologgal még egyre foglalkoznak, kijelenthetjük, hogy a birodalmi kancellárnak tulajdonított nyilatkozatok teljesen valótlanok. Nevezetesen senki sem fogja lehetségesnek tartani, aki a birodalmi kancellárt ismeri, hogy olyan izetlen nyilatkozatot tegyen, amilyen a názáreti zsidóról szóló.

Ezzel szemben éjszaka a következőket telegrafálják:

Berlin, július 25.

A hivatalos czáfolat dacára Björnson fentartja mindazt, amit Hohenlohe herczegről Zolának irt. Björnson Münchenből személyesen fordult a „Vossische Zeitung“-hoz és leveleiben kijelenti, hogy a birodalmi kancellárral tudatta annak a nevet, akitől mindazt hallotta, amit a Dreyfus-üggyel Zolának irt. A nevet azonnal nyilvánosságra fogja hozni, amint Zola kivánni fogja. Björnson egyúttal kijelenti, hogy ő hisz annak, akitől értesüléseit szerzte, nem is csinál belőle titkot, hogy kicsoda az illető és megjegyzi azt is, hogy ez az ur Hohenlohet nagyon jól ismeri. (N. W. T.)

Hol van Zola?

Ezt kérdi most minden ember Franciaországban. Német lapok szerint először Kielbe utazott és onnan Norvégiába ment. A francia sajtó egy része ezzel szemben azt ujságolja, hogy Kielben legfőbb egy pseudo-Zolát láthattak és hogy a nagynevű regényíró el van rejtözve Franciaország egy zugában vagy épen magában Párisban. Mások Luzernben, Christiánában, Hamburgban és Amsterdamban keresik. Valabrégue Albin, a kitünő vigjátékiró, a „Durand és Durand“ szerzője, viszont azt állítja, hogy pénteken este Spaaban látta Zolát feleségétől a Royal-téren. De Valabréguenél soha sem lehet tudni, mikor beszél komolyan és mikor tréfál. Hátha épen egy vaudevilleon dolgozik ezen a czímen: „Hol van Zola?“

Ma Zoláról a következő táviratot kaptuk:

Hamburg, július 25.

Zola több napon át városunkban tartózkodott egy rokonánál, aki egy itteni gyárban van alkalmazva. Zola többször mutatkozott az utcán. Ma délbén gyorsvonattal Berlinbe utazott. (N. W. T.)

A Dreyfus-ügy áldozata.

A bordeauxi egyetem rektorának, Couatnak a temetésén különös incidens történt. Jelen voltak a polgári és katonai hatóságok képviselői, számos főtiszt, tábornok stb. A nyílt sir mellett Stapfer professzor bucsuztatta a halottat s azt mondta róla, hogy mint az igazságosság és logika embere, mélyen érezte azt a nagy megtévelyedést, amelybe szerencsétlen hazáját az utolsó időben egyesek sodorták. Ez a hazafias fájdalom volt a szívében rágódo fereg. A halotti szónok tisztán megértette, hogy a Dreyfus sorsa vitte sirba a rektort. E beszéd hatását az egyetem néhány ellenkező gondolkozású tanára azzal iparkodott ellensúlyozni, hogy tüntetően kezelt fogott a jelenvolt tábornokokkal. Ezeknek egyike aztán rövid beszédet mondott, amelynek az értelme az volt, hogy a hadsereg, bár sokat bántják, nem haragszik senkire sem, még Stapfer tanarra sem.

A spanyol-amerikai háború.

(Távirati tudósítások)

Az amerikaiak Kuba szigetnek több pontján csapatokat szállítottak partra s úgy látszik, az a szándékuk, hogy Havannát körülfogják majd s elzárják a szárazföldtől. Ugyanakkor az amerikai flotta a tenger felől blokkolja Kuba fővárosát, a melyet ilyenképen ki fognak éhezteni.

A spanyol kormány állítólag buzgón fáradozik a béke tárgyalása megindításában, egyelőre minden eredmény nélkül.

Távirataink a mai napról a következőket jelentik:

A kubaiak kérelme.

London, július 25.

A Reuter-ügynökségnek jelentik Santiagóból 23-áról: Mac Kinley elnöknek kérvényt fognak átnyújtani a vidéki lakosok és Santiago lakosai, nevezetesen a harcban részt nem vett lakosság nevében. A kérvényben forró köszönetet mondanak az Egyesült-Államoknak a spanyol iga alól való felszabadításért és kifejezik feltétlen bizalmukat az Egyesült-Államok humanus céljai iránt. Hangsúlyozzák, hogy a kubai nép képes teljesíteni azt a nemzetközi feladatát, hogy kormányt létesítsen. Lehetséges, hogy Kuba néhány év múlva az Egyesült-Államok területébe fog beolvadni, ami csak gyarapítaná a sziget jólétét és elősegítené boldogulását. De most általános az az óhaj, hogy a sziget jutalmul a szenvedésekért és a hadsereg vitézségeért saját kormányt kapjon és hogy véglegesen alakítsák meg a kubai köztársaságot az amerikai kongresszus határozatainak megfelelően. Végül kifejezik azt a reményüket, hogy a jelenlegi állapot Santiagóban, ahol a kubaiak sorsát még spanyolok intézik, nemsokára meg fog szünni és a várost átadják a kubaiaknak, hogy azok bevonulhassanak és a kubai zászló ott loboghasson az amerikai zászló mellett, mert hiszen a kubaiak együtt harcoltak az amerikaiakkal a közös ellenség ellen.

A spanyol foglyok hazaszállításása.

Madrid, július 25.

Az „Imparcial“-nak jelentik Cadix-ből: Az amerikaiak részéről támasztott nehézségek következtében a transatlanti társaság elhalasztotta a spanyol foglyok hazaszállítására teendő előkészületeket.

A béke.

Madrid, július 25.

A kormány minden erejéből a béke létesítésén fáradozik, az Egyesült-Államok azon-

ban igen kevés előzékenységet tanúsítanak. Mac Kinley elnök mindig a jingók befolyása alatt áll és mindaddig hátráltatja a békealkudozásukat, amíg az amerikaiak Manillát elfoglalják és Puerto-Rico előtt kikötnek. Ez esetben persze az amerikaiak sokkal nagyobb igényeket támaszthatnak.

New-York, július 25.

A „New-York Herald“-nak jelenti washingtoni tudósítója: Mac Kinley elnök nem fogja megengedni, hogy a Kanári-szigetek egyikét is elfoglalják, még abból a célból sem, hogy csak hadművelleti bázisul szolgáljon Spanyolország ellen. Mac Kinley nem óhajtja, hogy az Unió újabb birtokokkal terhelje magát s nem akarja Európára azt a hatást tenni, mintha Amerika arra törekednék, hogy oly bázist biztosítson magának, ahonnan Európa ellen működhethetnek.

Bécs, június 25.

Diplomata körökben azt hiszik, hogy Sagasta megmarad helyén mindaddig, míg a békét meg nem köti Amerikával. Csak azután jön más kabinet. Hir szerint Polavieva tábornok lesz a miniszterelnök, aki egyidőben a Filippineket nagy szigorúsággal kormányozta. Spanyolországban már tudják, hogy Kubát és Portoricót elveszik. Emellett még hadihárpótlást is kell majd fizetniök és Amerika a Filippinek egy részét zálogban tartja, amíg a spanyolok fizetni fognak. A hatalmak egyelőre még nem léptek közbe. Az alkudozásokat csak a két közvetlenül érdekelt fél folytatja. Eredmények nagyon bizonytalan addig, míg San-Juan bombázásának hatása le nem rontja a spanyolok reményességét. Madridban még mindig számítanak a hadi szerencsére és azt hiszik, hogy egy relatív győzelem még mentheti számukra Portoricót. (N. Fr. P.)

Don Carlos.

Madrid, július 25.

Don Carlos addig nem megy el Brüsseltől, amíg Don Jaimes szabadsága le nem jár. A manifesztum kihirdetését elhalasztották, mivel annak továbbítását Spanyolországban ugys megtiltánák. A karlista vezérek ennek daczára sűrű levelezést folytatnak a pretendenssel és kitünően vannak értesülve annak szándékai felől, amelyeket aztán a párthivekkel is közölnek.

Brüssel, július 25.

A „Reforme“ jelenti, hogy Don Carlos kerülő úton a spanyol határra ment.

Luzern, július 25.

Don Carlos hosszabb időzésre ide érkezett.

Madrid, július 25.

A madridi rendőrség fölszólította a karlista egyesületeket, hogy tagjaik pontos lajstromát terjesszék elő. Hogy ezt elkerülje, a legtöbb karlistaklub elhatározta, hogy önmagától fölszlik, Ceralba márkj, az ismert karlista vezér, Svájcba utazott. Odautazott Don Carlos is Brüsseltől. A legtöbb lap már legközelebb teljesen megszűnik, mert nem bír a katonai cenzura ezernyi zaklatásával.

Zavargások Spanyolországban.

Páris, július 25.

A Havas-ügynökségnek jelentik Madridból: Granadából és Les Garrigaból (Barcelona tartomány) zavargások híre érkezik. Azt hiszik, hogy a zavargások pusztán helyi okokból keletkeztek, de lehetetlen erről bizonyosat megtudni. Waldecrasnál egy csapat fölfegyverkezett kalandor bukkant föl. Még nem sikerült őket kézrekeríteni, de megtették a kellő intézkedéseket. Pénteken este tüntetést akartak rendezni a madridi buen-retiro-kertben Weyler tábornok mellett. A tüntetés azonban elmaradt.

A hatalmak állásfoglalása.

Berlin, július 25.

Mind sürűbben hangzik fel a kérdés, hogy most, amikor az Unio Puerto-Ricót és magát Spanyolországot készül megtámadni, a hatalmak ép oly nyugodtan tűrhetik-e ezt, mint a háboru elején. „Erkölcseleg“ már el-

érték az amerikaiak azt, amit az ellenségeskedés kitörésekor a háboru egyetlen céljának mondtak. Kuba a spanyol uralom alól felszabadult. Puerto-Rico és Spanyolország megtámadása tehát szöszegés és csalás. Igaz, hogy „à la guerre, comme à la guerre“ és senki sem ítélheti el az Egyesült-Államokat, ha kény szer utján is biztosítani igyekeznek vívmányaikat, amíg azokat a békeszerződés kötelező módon nem biztosítja. Kérdés azonban, hogy a spanyol partvidékek lövetése alkalmas ut-e e cél elérésére. Spanyolország belső helyzete mellett aligha.

A spanyol-párti városok lövetése lángra gyujtaná a nép szenvedélyét és viz volna a forradalmi elemek malmára. Ha az ilyen viharoknak a spanyol monarchia esnék áldozatul, az Egyesült-Államok ezzel elvesztenék azt az orgánomot, amelyre a békekötésnél szükségük van. Egy forradalmi kormány nem egykönnyen nyújthatna neki kárpótlást. A forradalmi kormány Madridban elsőbbben is a spanyolok sovinszta ösztönére támaszkodnék, elnyujtaná a háborut és a nemzetet újabb áldozatokra kényszerítené.

Itteni jól értesült körökben felteszik tehát, hogy a spanyol partvidékek lövetése nem fog bekövetkezni, mert ez a hatalmakat közbelépésre indítaná, hogy a béke mielőbb létesüljön.

TÁVIRATOK.

Károly király oroszországi utja.

Bukarest, július 25. Károly királyt, aki Ferdinand herceg trónörökösével ma utazott el Pétervárra, utjában Sturza Demeter miniszterelnök és külügyminiszter, Vladesco tábornok, a királyi katonai kabinet főnöke, Maus ezredes és Gratzovski őrnagy szárnysegédek, Demetresco őrnagy, Ferdinand herceg szárnysegéde és dr. Theodori udvari orvos kísérik. Az oroszországi tartózkodás alatt a király mellé Arseniew altengernagyot, aki az 1877—78-iki háboruban részt vett és Niepohajtschisky ezredest rendelték ki szolgálattételre. A király és trónörökös utja körülbelül két hétig tart.

Császár és régens.

Berlin, július 25. Vilmos császárnak a lippei herceghez intézett távirata szövegét ma Detmoldban közzétették; a távirat ez újabb közlés szerint így hangzik:

Berlin, vár, 1898. július 17.

Levelét kaptam. Parancsnokló tábornok beleegyezésemmel előleges megkérdezés után utasítást kapott, hogy adja meg a régensnek, ami a régenset illeti, egyebet semmit. Egyebekben a hangot, melyet jónak talált velem szemben használni, egyszer s mindenkorra kikérem magamnak.

Vilmos, imperator et rex.

A dolog érdemére vonatkozólag a következő értesítést kapjuk:

Félhivatalos közleményekben hirdeti a lippei kormány, hogy a regensnek levelét, amelyet Vilmoshoz írt, nem fogják közzétenni, és hogy semmiféle elégtételadást nem tartanak szükségesnek. A „Börsencourier“ szerint berlini előkelő körökben az ügy nyilvánosságra hozatalát annak tulajdonítják, hogy a partikuláris államcsókák érdekében a német császár ellen a sajtóban támadásokat akarnak intézni. (N. W. T.)

A nemzetközi sakkverseny.

Bécs, július 25. A nemzetközi sakkversenyen a mai, utolsó mérkőzésnél Janowski győzött Trenchard ellenében, Schiffers Burn ellenében, Tarrasch Walbrodt ellenében, Pillsbury Baird ellenében; Schovalter és Lipke, Marco és Halprin, Csigorin és Alapin, Steinitz és Maróczy között remis lett a játék; Blackburne és Caro között a játék nincs befejezve.

Pillsbury (New-York) és Tarrasch (Nürnberg) 23¹/₂ győzelemmel a 6000 koronás első és a 4000 koronás második díjért 4 döntő játékban fognak mérközni. A 2500 koronás

A londoni gyapjuaukció, mely múlt hó 28-án kezdődött, e hó 19-én ért véget. Felszállítottak 237.031 zsák gyapjút (tavaly 247.954 volt.) Ebből és az előbbi készletből csak 40.000 zsák maradt meg a jövő aukcióra. Az elért árak átlag 5—7 és négy százaléknyi javulást tüntetnek fel. Anglia vásárolta a legtöbbet; a continens kevesebbet, mint rendszeren; amerikai kereslet egyáltalán nem volt. Az árak egész az aukció végéig folyton emelkedtek és vége felé érték el a legmagasabb szintet. A legközelebbi aukció szeptember 20-án kezdődik; akkorra az eladható készletet 245.000 zsák gyapjura becsülik.

Kőbányai sertésplaccz, július 25. Magyar elsőrendű: Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) — krajezárig. Közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) — krajezárig. Fiatal nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 59½—60 krajezárig. Közép (páronként 251—320 kilgrig terjedő súlyban) 59½—60 kr. Könyű (páronként 250 kilgrig terjedő súlyban): 60½—61½ kr. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilgr. felüli súlyban) 61—60½ krajezárig, közép (páronként 240—260 kilogramm súlyban) 60½—61 krajezárig. Könyű (páronként 240 kilogramm terjedő súlyban) 60—60½ krajezárig. Sertéslétszám: 1898. július 23. napján volt készlet 43.377 drb, július 24-én felhajtott 189 drb, július 24-én elszállított 12 darab, július 25-ére maradt készletben 43.554 darab. A lizott sertés üzletirányzata változatlan.

Budapesti konzum-sertés vásár, július 25. A ferenczvárosi petroleum raktárnál levő székesfővárosi konzum-sertés vásárra 1898. július 25-én érkezett 266 drb. Készlet 119 darab, összes felhajtás 355 drb. Elszállított budapesti fogyasztásra 195 drb, elszállítatlan maradt 190 drb. Napi árak: 120—180 kilós 56—59 krajezár, 220—280 kilós 56—59 krajezár, 320—380 kilós — kr, öreg nehéz — kr, malacz — krajezár. A vásár hangulata lanyha volt.

Budapesti birkavásár, július 25. Felhajtott: 1315 drb hizlalt ürü és 113 drb feljavított juh, 834 drb kisorolt kosok, 22 drb szerbiai kecske, 926 drb szerbiai, összesen 3210. Napi árak: hizlalt ürü 18—22 forint páronként, 100 kilónként 22.50—23.50 forint, feljavított juh 14—18 forint páronként, 100 kilónként 20.50—22.— forint, kiverő juh 100 kilónként 19—20 forint, kecske 12 forint páronként. Anyajuhok 12—17 forintig páronként, szerbiai 12—15 forintig páronként. A birkavásár meglehetősen élénk volt.

Közlekedés.

Új posta- és táviró-hivatal. A váci-ut 12. számú házban a jövő hónap 1-én „Budapest 55. sz.“ elnevezéssel egy nagyszabású kincstári posta- és táviró-hivatal lép életbe, mely közönséges és ajánlott levelek, csomagok, pénzeslevelek 500 forint értékig terjedő postautávirók, utánvételek és táviratok felvételével, továbbá postatakarékpénztári közvetítői teendőkkel lesz megbízva. Együttal a nyugoti pályaudvar indulási oldalának csarnokában a jövő hónap 1-től az 55. számú posta- és táviró-hivatalhoz tartozó kirendeltség fog működni, mely az utazó közönség által feladandó közönséges telegrammok és ajánlott levelek felvételével lesz megbízva. A „Budapest 55. sz.“ hivatal felállításával egyidejűleg a váci-körút 51. számú házban levő „Budapest 60.“ elnevezésű kincstári táviró-hivatal megszűnik, a nyugoti pályaudvari postae-pületben levő „Budapest 62.“ hivatal pedig a felvételi és leadási szolgálat megszüntetése mellett csupán átvonatolási teendőket fog végezni.

Vasúti kimutatás. Az osztrák államas uti időszak kiutatása 751.450 forint bevételt, 14.401 forinttal kevesebbet jelent be az előző év hasonló időszakánál. — A déli vasút 1.363.064 forint bevételt mutat ki, mely 54.440 forintnyi többletnek felel meg.

Szakirodalom.

„A mezőgazdaság rövid foglalata“ című Vörösmarty Sándor gazdasági akadémiai igazgató tanuló- és gyakorló-gazdák számára írt tankönyvet a Harmadik hivitt kiadásban bocsátotta közre. A mű ára 2 korona.

BUDAPESTI GABONATÖZSDE.

Budapest, július 25.

Ugy látszik, a gabonaüzlet irányzata fordulóponthoz érkezett.

A malmok ugyan ma is csak mintegy 15,000 métermázsza buzáat vásároltak és ezuttal is „sikerült“ 80—40 krajezárnai árendeménnyre azért tenniük. Tudjuk azonban tapasztalatból, hogy a budapesti fogyasztás nem itéli meg mindig egész helye-

sen a szituációt. (Ez csak elég enyhén van megmondva!) Nem mintha vaktában mennének bele az üzletbe. Ments Isten! Ellenkezőleg. Nagyon elővigyázatosan, sőt célzatosan járuak el. Tudják például, hogy a szombati és vasárnapi napon 50,000 métermázsánál több buza érkezett fel Budapestre. Ez ugyanis az övék, mire való volna tehát a nagy tüzelés? Hanem ez semmi. Még azt is tudják, hogy mi fog felérkezni. A tőzsdén ugyanis azt hirtelik, hogy a malmok az egész országra kiterjedő hirszolgálatot szerveztek, amely által mindennap értesülve vannak arról, hogy a jelentékenyebb vidéki álmásokon mennyi buzáat adtak fel Budapestre való irányítással. Addig, amíg tehát a felszállítások gyarapodnak, a malmok bizony nem szalasztják el az olcsó bevásárlásnak kedvező alkalmat. Ennyi stratégiával szemben, természetesen, hogy a szervezeten termelők húzzák majd a rövidebbet.

Hogy miért látjuk mi ennek daczára valamely fordulópont közeledését? Több okból. Például az sem utolsó dolog, hogy az osztrák malmok kezdik vásárolni buzáukat. Persze ezek, szegények, nem konyitának a taktikához; nem ismerik ugyan mint mi, produczenek kétségbeesett viszonyait; nem tudják tehát, „hogy azoknak pénzbe kell tenniük a terméket“ és miután minderről „ándungjuk“ sincsen, behálózattják magukat a pestiek által és vesznek a 80 kilogrammos tiszai buzáat ott az álmásokon 9—9 forint 30 krajezárnai készpénzárón, jóllehet itt Budapesten ma a legmagasabb ár 8 forint 95 krajezár volt (3 hónapra). Ez épen egy forintnyi különbség, ha a szállítási díjat, a kamatot, a szakkölcsön díjat, a hiányt és miegyebet (töleg azt a miegyebet!) kalkulációba vesszük. Különben is a helybeli malmok előtt nem ismeretlen, hogy derék gazdáink jelszava: „Támogassuk a hazai ipart!“ Az osztrák malmok versenytől ennél fogva nem tartanak. Tehát ez sem argumentum!

Van azonban még más is. A szeptemberi buza ma 8 forint 6 krajezárral zárult, a szokványminőségű készárut pedig mintegy 8 forint 20 krajezárral 3 hóra, vagyis körülbelül 8 forint 10 krajezáros készpénz-árral fizették. Így most már majdnem egy ára van a prompt buzáknak a szeptemberi szállítási árakhoz, holott csak néhány nap előtt még az angusztszi expedíciással eladott buza is 50 krajezárral olcsóbban kelt. Ha tehát a határidőpiac szilárdul, az effectív árának is emelkednie kell. Csakhogy nem szilárdul — mondják ők. A malmokat azok a mai véletlenül összetorlódt nyereségfedezések bizony megtevesztik. A határidő árfolyama véleményük szerint lemegy 7 forint 50 krajezárra és vele együtt a készárú is. Tehát nekik a konstalláció sem bizonyít semmit.

Vagy talán a földművelésügyi miniszterium legutóbb kiadott jelentéséből lehet valamelyes szilárdító mozzanatot levezetni? Hiszen azt vártuk, hogy a kimutatás néhány millió métermázsával többlet fog feltüntetni: a többlet pedig csak 544.050 métermázsza buzáat tesz. Oh, az ártatlan együgyűség! — Kiálják a „malmárok.“ Hát van-e még Magyarországon ember, aki nem tudja, hogy 38 millió métermázsza buzáat hordtunk le, és hogy a miniszteriumban csak politikából nem rúkolnak ki a valószággal. Hisz ez még valamely lepedő nagyságu félhivatalos újságban is olvasható volt.

Fogytán vagyunk az érvelésnek. Tehát tegyük meg az alacsony árak barátainak a szolgálatot és ismerjük el, hogy megint tévedtünk és hogy az idén nem kerüljük ki a hétforintos árakat. De ha ez így van, akkor tanácsoljuk a termelőknek, hogy — várják be ezt az ár-nívóaut; hiszen most már majdnem egyre megy!

A többi cikkek árai változatlanok maradtak, rozs 7 forint 50 krajezárig, zab 7 forintig, árpa 6 forintig terjedő árakat-ért el.

A határidőpiacra zárul a rozs 6 forint 41 krajezáron, a zab 5 forint 41 krajezáron, az árpa 5 forint 30 krajezáron, tehát az irányzat szilárd.

Tengerire nem jó idő járt ma. Felmondtak 2000 métermázsát; a készárú csak 5 forint 30 krajezáron kelt; a határidőpiac lanyha volt; a tavalyi terminusok 5 forint 8—10 krajezár, a

májusi határidő 4 forint 20 krajezár jegyez. Amá megállapított liquidációs kurzus pedig 5 forint 12 krajezár.

Megjegyezzük még, hogy a hivatalos úrjegyző lap ma kéthónapos forgalom után a márcziusi buzáat is recipiálta. E határidő különben egynek egy forinttal drágább a szeptemberinél.

Ami a külföldi piacokat illeti, Berlinben az árak a C. T. B. sürgőye szerint alig változtak. Egy három órákor delután feladott magánjelentés szerint azonban a kurzusok 3 márkával emelkedtek. Jelentik különben Berlinből, hogy július 15-én a kenyérmagvak állása kedvezőtlenebb volt, mint tavaly ez időtájt, nevezetesen

Table with columns for years (1898, 1897) and wheat types (az őszi buza, a tavaszi buza, az őszi rozs, a tavaszi rozs) with values.

(1 = igen jó; 2 = jó; 3 = közepes.) Egyébként Németországban az esős idő rossz hatással van a vetésekre és az aratás legalább is tízen négy napi késedelmet szenved. Az angol és francia piacokon alig változtak az árak.

I. Készárúüzlet.

Előfordult készárú-eladások.

Large table with columns for quantity, location, and price for various wheat types (uj buza, tiszavidék, pestvidéki, fehérm., felsőtiszai, rozs, zab, ó tengeri, Szarvas).

Hivatalos határidőjegyzések.

Table with columns for month, price, and location for official forward contracts.

Raktárállomány:

Table with columns: Készlet, Raktár, Méter, Árszám. Rows: Buza, Rozs, Árpa, Zab, Tengeri, Liszt.

Hivatalos készárjegyzések.

Table listing official commodity prices for various goods like wheat, rye, barley, and oil, with columns for quantity and price.

II. Határidőzlet.

Előfordult határidőkötések.

Table of commodity prices with columns for date, quantity, and price. Includes entries for wheat, rye, and other goods.

BUDAPESTI ÉRTÉKTŐZSDE.

Budapest, július 25.

Általában véve csekély volt a mai üzlet a tőzsdén. Mindazonáltal az irányzat némi szilárdaságot mutatott, mely a nemzetközi értékek közül leginkább az osztrák államvasut részvényénél jött kifejezésre.

Az előtőzsdén: Magyar hitelrészv. 394.50-394.90 (prol.), Jelzálogbank 249.—, Osztrák hitelrészvény 358.70-358.80, Osztrák-magyar államvasut 353.50-353.70, Közúti vaspálya 390.50-391.—, Villamos vasut 253-257.50, Északmagyarországi kőszénbánya 145.— (prol.), Általános kőszénbánya 98.— forinton kötött.

Delelőtti 11 óra 25 perczkor zárulnak: Osztr. hitelrészv. 358.70, Magyar hitelrészv. 394.30 (prol.), Aranyjárdék 120.85, Koronajárdék 99.—, Leszámitoló-bank 260.50, Jelzálogbank 249.50, Rimamurányi 252.75, Osztrák-magyar államvasut 359.10, Ipar-és kereskedelmi bank 104.50, Közúti vaspálya 392.—, Városi villamos vasut 257.—.

A déli tőzsdén előfordult kötések: Aranyjárdék 120.60, Salgótarjáni 628.50, Közúti vasut 390-390.50 (prol.), Villamos vasut 257.25-260, Magyar hitelrészvény 394.40-394.60 (prol.), Osztrák hitelrészvény 358.65-358.80, Osztrák-magyar államvasut 359-359.50 (prol.), Újpesti téglagyár 255.—, Cukor-elsőbbségi részvények 152.50 forint.

Dijbiztosítások: Osztrák hitelrészvényekben holnapra 1-1.50 forint, 8 napra 3.50-4.50 forint, utójára 7-8 forint.

Délután 1 óra 30 perczkor zárulnak:

Table of commodity prices at 1:30 PM, listing items like Magyar aranyjárdék, Magyar koronajárdék, Magyar hitelrészvény, etc.

Az utőtőzsdén osztrák hitelrészvény 358.60-358.65, magyar hitelrészvény 394.40-364.50, osztrák-magyar államvasut 359.-359.20 forinton kötött. Irányzat nyugodt.

Délután 4 órakor zárulnak:

Table of commodity prices at 4:00 PM, listing items like Osztrák hitelrészvény, Magyar hitelrészvény, Osztr.-magyar államvasut, etc.

TERMÉNY- ÉS ÁRUTŐZSDEK.

Budapest, július 25. Zsiradékokban az üzlet irányzata gyöngye, a forgalom korlátolt volt. Elsőrendű budapesti zsír 63.50 forinton kelt el, és 64 forint pénzt jegyez. Szilva és szilvaiz üzlettel; áruk változatlan.

Hivatalos jegyzések.

Table of official commodity prices for various goods like wheat, rye, and oil, with columns for quantity and price.

Budapesti vásárcsarnok.

Budapest, július 25. A vásári forgalom: Husnál a forgalom élénk, árak szilárdak. Baromfinál élénk, árak szilárdak. Tej- és tejtermékek élénk, árak szilárdak. Tojásnál csendes, árak emelkedtek. Zöldsegnél élénk. Gyümölcsnél élénk. Fűszereknél csendes. Időjárás: derült, meleg. A központi vásárcsarnokban nagyban eladott élelmi cikkek hivatalos árjegyzése a következő: Hus, Marhahús hátulja I. 52-56 frt, II. 48-52 frt.

Birkahús hátulja I. 42-44 frt, II. 38-40 frt. Borjúhús hátulja I. 56-58 frt, II. 52-54 frt. Sertésbús elsőrendű 62-64 frt, vidéki 50-56 frt. (Minden 100 kilonkint) Kolbász füstölt 60-80 kr (kilonkint). Sertészsír hordóval 65.0-66.0 frt (100 kilonkint). — Baromfi (élő). Tyúk 1 pár 1.10-1.30 frt. Csirke 1 pár 0.55-1.20 frt. Lud hizott kilonkint 68-75 kr. — Különleg. Tojás 1 láda (1440 db) 29.5-30.5 frt. Sárgarépa 100 kötés 1.00-1.00 frt. Petrezselyem 100 kötés 1.00-1.50 frt. Lencse m. 100 kiló 14-18 frt. Bab nagy 100 kiló 8-12 frt. Paprika I. 100 kiló 30-60 frt, II. 20-28 frt. Vaj I. rendű kilonkint 0.75-0.80 frt. Tea-vaj kilonkint 0.80-1.10 frt. Burgonya, ideai, 100 kiló 3.-3.50 frt. Burgonya sárga 100 kiló 3.50-4.00 frt. — Halak. Harcsa (élő) 0.60-0.80 frt 1 kiló. Csuka (élő) 0.60-1.20 frt 1 kiló. Ponty dunai 0.30-0.40 frt.

Szesz.

Budapest, július 25. Változatlan forgalom: gyér. A kontingens nyersszesz ára Budapesten 19.1a-19.3/4. Finomított szesz nagyban 57.75-58.— Finomított szesz kicsinyben 58.1/2-58.3/4. Élesztőszesz nagyban 57.—57.25, Élesztős szesz kicsinyben 57.50-57.75, Nyersszesz adóza nagyban 56.75-57.— Nyersszesz adóza kicsinyben 57.1/2-57.25, Nyersszesz adózatlan (exknt.) 16.—16.25, Denaturált szesz nagyban 22.—22.25, Denaturált szesz kicsinyben 22.50-22.75. Az árak 10.000 literfokonkint hordó nélkül, ab vasut Budapest, készpénzfizetés mellett értendők.

Bécs, július 25. Kontingens nyersszesz azonnali szállításra 19.80-20.— frt. Zár-latjegyzés — frt.

Prága, július 25. Adózott tripló-szesz nagyban 55.1/2-55.3/4 forinton jegyeztetett. Adózatlan szesz 18.75-19.1/2 forinton kelt el azonnali szállításra nagyban.

Triest, július 25. Kiviteli szesz tartályokban szállítva 90% hektoliterenkint nagyban magyar és román áru 13. frt, cseh áru 12.3/4 forint, augusztusi szállításra.

Bécs, július 25. Kontingens szesz készáruban 19.50 forinttól 19.80 forintig. Nyugodt.

Cukor.

Prága, július 25. Nyers cukor 88% cukortartalom, franco Aussig. Azonnali szállít. 12.50 frt, október-decemberi szállításra 12.45 forint.

Hamburg, július 25. Nyers cukor f. o. b. Hamburg. Azonnali szállításra 9.25, auguszt. szállításra 9.30, október-decemberi szállításra 9.45. Irányzat nyugodt.

Páris, július 25. Nyers cukor (88 fok) készárú 28.25-28.50 frank, fehér cukor jul.-ra 29.50 frk, aug.-ra 29.5/8 frank, első 4 óra 30.3/8 frank, okt.-tól 4 óra 30.7/8 frank. Finomított készárú 102.50 103.— frank.

KÜLFÖLDI GABONATŐZSDEK.

Bécs, július 25. Azonnali szállításra tartósan nagy a kínálat és habár a kereslet is kezd jelentkezni és a vételkedv valamivel jobb, az irányzat még mindig nem vesz fordulatot, minthogy a nagy kínálathoz képest csekély a kereslet. A buza ma ismét 20 krajczárral visszaesett, míg a rozs tartotta árát. Határidők részben ártartók, részben emelkedők voltak biztató külföldi jelentések következtében.

Hivatalosan jegyeztetett:

Buza 6szre 8.02-8.07, rozs 6szre 6.54-6.62, tengeri július-augusztusra 5.38-5.40, tengeri szeptember-októberre 5.36-5.37, repce augusztus-szeptemberre 12.65-12.76 forint.

Boroszó, július 25. Buza helyben 20.30 márka (= 11.94 frt) sárga. Buza helyben 20.20 márka (= 11.88 frt). Rozs helyben 16.— márka (= 9.41 frt). Zab helyben 16.50 márka (= 9.70 frt.) Repce helyben 21.50 márka (= 12.65 frt.) Tengeri helyben 12.— márka (= 7.06 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

Hamburg, július 25. Buza holsteini 197-208 márka (= 11.58-12.23 frt). Rozs meklenburgi 142-154 m. (= 8.35-9.06 frt.) Rozs orosz 97-98 márka (= 5.70-5.76 frt.) Minden 100 kilonkint. Átszámítási árfolyam 100 márka = 58.80 frt.

München, július 25. Buza 23.60 márka = 13.88 frt), Rozs 16.— márka (= 9.41 frt), Árpa 19.50 márka (= 11.47 frt), Zab 14.10 márka (= 8.29 frt.) Minden 100 kilonkint. Hozatal 3-586 q. Készlet 2.817 q. Átszámítási árfolyam 100 m. = 58.80 forint.

Lindau, július 25. Dél-orosz buza 19.50-21.90 márka (= 11.47-12.88 frt.). Észak-orosz buza 17.10-19.10 márka (= 10.05-11.23 forint). Manito buza 19.50 márka (= 11.47 frt.) Gyenge üzlet.

Páris, július 25. (Megnyitás.) Buza folyó hóra 23.10 frank (= 10.99 frt). Buza augusztusra 21.15 = (= 10.05 frt.) Buza szept.-okt.-re 20.60 frank (= 9.80 frt.) Buza 4 utolsó hóra 20.40 frank

A temetési vállalkozók.

Ira: Kipling Rudjárd. (5)

Fordította: Szt. Albans Tivadar.

— M — ugy van, ujfajta bivaly, ismételte fontoskodva Mögger, hogy okoskodásáról saját magát is teljesen meggyőzte: és „Bizonyosan bivaly”, tudította a Sakál.

— Es mégis lehetséges, kezdte rá kellett lenni a Mögger.

— Bizonyosan, a legbizonyosabban — szólt a Sakál, meg sem várva, hogy a másik befejezze.

— Micsoda? — főrdet rá mérgesen a Mögger, mert érezhette, hogy a többiek nála többet tudnak. — Mi lehet? Én egyáltalán nem végeztem el mondókámat. Te mondtad, hogy bivaly.

— Bármicsoda, aminek tartani méltóztatik a Szegények Védőjének. Én az ő szolgálja vagyok, nem annak, ami a folyó felett elfut.

— Akármicsoda, fehérarc-munka — mondta az Adjutáns — és ami engem illet, nem heverészniem hozzá olyan közellevő helyütt, mint ez a zátony.

— Nem ismered annyira az angolokat, mint én — viszonzá a Mögger. Tartózkodott itt fehérekpü, amikor a hid épült és estende csolnakot vett elő, a fenékdeszkákon eszattatta lábait és suttogta: Itt van-e? Itt van-e? Hozzátok puskámat. Hallottam már mielőtt megláttam minden zajt, amit csinált — csikorgott, fujtatott, puskájából esőrómpölt a folyón föl s alá. Amilyen bizonyos, hogy egyik munkását felszedtem és így az égetésére való fának nagy költségét megtakarítottam neki, olyan bizonyosan jött le a Ghóhoz és hangosan kiabálta, hogy rám vadászik és a folyót megszábadítja tőlem — Mögger-Ghót Möggerétől! Tőlem! Gyermeknek, óra meg óra hosszant usztam közvetlenül csolnakjának fenéke alatt és hallottam, hogyan lödözi ki puskáját a fatörzsekre; és amikor teljesen meggyőződétem, hogy beleunt, oldala mellett felbuktam és képébe esattogattam állkapasaimat. Amikor a hid elkészült, elment. Minden angol ilyen módon vadászik, kivéve, ha reájok vadásznak.

— Kicsoda vadászja a fehérarczokat? vakkantott izgatottan a Sakál.

— Ez idő szerint senki; a magam idején azonban én is vadásztam reájuk.

— Emlékszem némileg arra a vadászatra. Akkorában fiatal voltam, szólt az Adjutáns és jelentősen csattogtatta csőrét.

— Jól meg voltam itt telepedve. Falumat akkortájt építették föl harmadszor, emlékszem, amikor Gaviál öcsém hirt hozott Benares felett levő dus vizekről. Eleinte nem volt kedvem odamenni, mert öcsém, halevő létere, nem mindig különbözteti meg a jót a rossztól; de esténként népeimet társalogni hallottam és beszédjük minden kétségemet eloszlatta.

— És ugyan mit mondtak? kérdezte a Sakál.

— Eleget, hogy én, Mögger-Ghótnak a Möggere, ott hagyjam a vizet és gyalogoláshoz fogjak. Éjjel utaztam, fölhasználtam a legapróbb patakot, ahogyan czélomra beváltak; a forráság kezdetére esett azonban és minden patak csaknem kiapadt. Poros országutakon mentem keresztül; magas fűvön törtetem át; holdvilágnál hegyeket másztam meg. Sőt még sziklára is fölkuştam, gyermekek — jól gondolták meg ezt! Mielőtt reáakadtam a Gönggá felé folyó kis folyócsoporra, keresztülmentem a víztelen Sirhind végén. Egy hónapi járó földnyire utaztam saját népeimtől és a nekem ismeretes partoktól. Rendkívül csodálatos eset volt!

Mi eleség akadt az uton? kérdezte a Sakál, aki lelkét kis gyomrában tartogatta és aki a Mögger szárazföldi utazását nem becsülte valami nagyra.

— Amilyent találtam — öcsém, felelt nagy lassan, minden szót vontatottan ejtve a Möger.

Indiában pedig senkit öcsémnek nem szólítanak, ha csak azt nem hiszik, hogy valami féle vérrokonság megállapítható és mivel esu-

pan a régi lündermesékben esik meg, hogy a Mögger Sakált vesz el, a Sakál megértette, hogy mi okból emelkedett hirtelen a Mögger családi körbe. Ha csak ketten vannak, nem bánta volna; az Adjutáns szemé csakugy csillogott az undok treján való mulatástól.

— Minden bizonynyal, atyám, tudhattam volna — várszólt a Sakál. A Mögger nem igen szereti, ha sakálak atyjának mondják és a Mögger-Ghót Möggere ezt világosan kijelentette, meg sok egyebet is emlegetett, amit főlöskéges itt ismételnünk.

— A Szegények Védője rokonságra tartott igényt. Hogyan emlékezzem, hogy az pontosan milyen fokú? Ezenkívül meg egyféle eledellel élünk. Ő állította. — így vágott vissza a Sakál.

Ez az ügy állását még rontotta, mert a Sakál arra czélzott, hogy a Möger szárazföldi utazása alkalmával okvetlenül irriszen költötte el eleségét, mindennap frisset, ahelyett, hogy örízne, amíg illően fogyasztásra alkalmas állapotba nem érik, ahogyan minden önmagát megbecsülő és a legtöbb vadállat teszi, ha lehető. Csakugyan a folyómeder mentén egyik legsértőbb kifejezése a megvetésnek az, hogy „friss hus-erő.” Csaknem olyan sértő, mintha embert emberevőnek mondanak.

— Az az eleség idestova harmincz évszaka, hogy elfogyott — szólt nyugodtan az Adjutáns. — Ha még harmincz évszakig beszélünk, még sem kerül meg. Meséld el nekünk most, hogy miként jártál, amikor a jó vizekhez értél, rendkívül bámulatos, szárazföldi utazásod végén. Ha minden sakál üvöltését meghallgatnók, a város összes üzlete megakadna; ezt tartja a közmondás.

A Mögger kétségtelenül hálásan vette ezt a közbeszólást, mert nagy élénken folytatta:

— A Gönggá Jobbjára és Baljára mondom! amikor odajutottam, soha olyan vizeket nem láttam!

— Különbek eszerint a mult évszaki nagy áradásnál? kérdezte a Sakál.

— Különbek! Az az árvis nem volt több, mint ami minden öt esztendőben előfordul — maroknyi vízbefult idegen, néhány csirke s egy döglött ökör, iszapos, örvényelt vízben. Abban az évszakban ellenben, ami eszemben jár, a folyó alacsonyan, simán, egyenletesen folyt és ahogyan a Gaviál említette, a halott angolok olyan sűrűn jöttek rajta, hogy egymást érték. Abban az évszakban tettem szellességemre — szélességemre és vastagságomra. Eigratól, Iteweh mellett el és az Allahabad mellett levő széles vizeken —

— Oh, az az Allahabadi várfal tövében forgó örvény! szólt az Adjutáns. Ugy jöttek belé, mint a vadkacsa a nád közé és körülkörtöl usztak — így!

(Folytatás következik.)

A főszerkesztő távollétében a szerkesztésért felelős: Kálnoky I. h. szerkesztő.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, kedd, 1898. július 26-án.

VÁROSLIGETI SZÍNHÖR
Igazgató Fajd Zsigmond.

Sziklai Kornél, a Magyar színház tagja, mint vendég.

Háromláb kapitány.
Énekese: Bohórák S. felvonásban.
Ira: Kövessy Albert és Faragó Jenő.
Kezdete 7 órakor.

BUDAI SZÍNHÖR

Az össze-vissza fogadó.

(L'Ange de Tohu-Bohu.)
Operette 3 felvonásban.
Kezdete 7 órakor.

KISFALUDY-SZÍNHÁZ
Ó-BUDÁN.
Igazgató: Fajd Zsigmond.
Boszorkányvár.
Kezdete 7 és fél órakor.

Szt.-Lukácsfürdő.
Étterm, kávéház és amerikai bat.
Kényelmességben egész nap
katonazene.
Értékesei teríték szerint. Pentec. kizsákolás.
Készítők által.
Tisztelettel Fodor L. József.

A Kőbányai Király-Sörfőző

Dr. Korányi és dr. Köllly egyetemi tanár urak által gyegyezőelőkre ajánlott

„**Malátasöre**“
Idegbajokban, vérszegénységben, emésztési zavarokban, gyengeségben stb. kiváló sikerrel használtatik.

Legkellemeesebb üdítő-itel.
Megrendelhető a városi irodában Kőbányán, vagy a városi irodákban VII. Kertész-utca 49.

Tornaeszközök, függő-ágyak, kötélárak, hálók
nehézsúlyúak, könnyűek, kenderből, zsinórak, fűzők, hálópadok, zsinórok és ponyvák, valódi angol Lawn-Tennis és kertli társas-játékok.
Soffer Antal
Budapest, IV., (Károly-laktanya) Károly-utca 12. sz.
Vidékre árjegyzők szerint.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl
Kanitz Ferencz és Tsa
szepességi vászonraktára
Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

BUTOROK
részletfizetésre
legjutányosabb áron
Ehrentreu és Fuchs
testvéreknél
Budapest, Teréz-körút 8.

Soványító-szappan
SAVON VERT DE L'AMIRAL.
(epokivonat alapján) 1197
Csakis az általa kezelt testrészt, hasat, csipkét, tokát soranyítja dínta, hivatási és emésztési akadályok nélkül. Orvosilag kipróbálva. Tő vényül s védve. Aranbanonkint 2 frt 50 kr.
Főraktár: **Krebsapotheko, Víz, 1.**

FOGAK
2 forinttól, anélkül, hogy a gyökört el kellene távolítani, szájpaddal s anélkül is (hidmunka). Fogház fájdalom nélkül. (Cocain-Infektio.) Igen tartós fogtömés. — Fogkoronák gyökerekre illesztetnek, melyek a szájpaddást fölölegessé teszik.
Fogorvos dr. NEUFELD,
Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota.

Nagy boithelyiség
a József-körút legélénkebb helyén f. ó. augusztus hó 1-ére
kiadó.
Czim a kiadóhivatalban.

Csaka Antal embereket
érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja meg a legidültebb és legelgyázottabb bajokat is. — fősálc: en tehát szantolaj vagy Gopatra-balzsammal kizsákolozni, mert ezek csak a gyomrot rontják, de a bajt nem gyógyítják meg.
Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerárában Budapest V., Széchenyi-út és Nagykeresztény-szék sarkán, bel. szegélykint 1 ártárt kaphat.

Elegáns társaság. Érdekes program.
Társasutazás
 a világhírű
Salzkammergutba
 Bécs és Grác megtekintésével.
Indulás: 1898. július hó 30-án.
Részvételi ár: 10 napi elsőrendű ellátás és az összes vasuti és kocsi-költségeket beleértve, személyenként
135 forint.
 Felvilágosítással és prospektussal szolgál a
Gyógyfürdők, Üdülőhelyek és Utazási központi iroda
 Budapest, V. ker., Dorottya-utca 13. szám.

Mekünk bemutatott azáltalán megválasztott hiteles közönetíróit folyton ezen segéd-azarád óta fapalló roccellő-utózet e legmalk-gebben ajánlható.

TITKOS BETEGSÉGEKET,
 hgyasófolysokt és sebekt, az önfertőztetés utóhajót, az elgyengült férfere, magán-fozek, a bujakér utókövetkezményeit, nőknél fehérfolyást, barmennyire üdülök te, vasmint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalanság egyik főokozója és barmfogy-ségeket gyógyít új gyógymód szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alapszan

Dr. GARAI ANTAL
 orvos-, sebész-, szemész- és szülészudor, v. cs. kir. orsi. orvos
 Budapest, belváros, IV. ker., Kilyó-utca 1. szám.
 II. emelet. Bejárat a lépcsőnél.
 Rendel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este 7 óráig és orai.
 Díjazott levelekre legmalkabb figyelemmel választhatók esgyő-szerelők is gondoskodva lesz.
 Nőknek külön váróterem.
 Ugyanott megjelent és a szeménel Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető:
NÉPSZERŰ UTNUTATÓ.
 amár a 12-ik kiadásban megjelent) a nemű betegségek és azok eszserű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-küldés mellett barmmentre, vagy 90 kr. utánvét mellett.
 A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemű ölet bredese. III. Az önfertőztetés s az éjjeli magán-fozek. IV. Hgy-lóktár: (tripper) és hgyesószűköltek. V. A bujakér utókövetke-zése. VI. Elgyengült férfiere. VIII. Női magtalanság. IX. Az ivszervek megbetegedésének főtenyezője: a prostitúció.

Idős és fiatal embereknek
 ajánlatos tanulmányt
 dr. Müller egzs. ta-nácsos új bővített kiadásban megjelent műve a
megzavart ideg-és nemű-szerve-zetről
 és ennek radikális gyógyításáról. Barmmentes küldés 60 krért bélyegekben.
 Curt Röder, Braun-schweig.

Fonios önvédelemre.
Sulidogg-Memesis
 6 lövélű revolver csak

4 frt.
 Barmmentes, szíjjal és töltényne 6 irz. Valszűkegyverek nagy válasszékban.
FÖLDESSY L.
 pukszműves B. depost. Ma-zene - 6 az 3. Vicsi szűköl-és utánvét vagy pénz öltözés beküldés: mellett. Képes árjék-zék ingyen és barmmentre.

25 évi, részben katonaszínál, a budapesti és bécsi kórházakban, részben magánorvosi praxisban szerzett bő tapasztalatok után gyógyítja, legrövidebb idő alatt, lelkisimaretes alaposággal és biztos eredménnyel

Dr. Kajdacsy József
 v. cs. és kir. ezredorvos
 a nemű betegségek elnevezése alatt összeg foglalható valamennyi barmtalmai, makacs női és barmbetegségeket, gyengeségi állapotokat pedig az orvosi világ által legújabbban felkarolt és hatásában páratlan sikerű
Elektromasszage
 által.
Lakik: Budapest, V., Váci-körút 4.
 I. emelet.
 Levelekre díjmentesen és kimerítően válaszol-tatik. Gyógyszerekről is gondoskodva lesz.
 Nőknek külön váróterem.
 Rendelés naponta 9-4 óráig és este 7-8-ig.

Ezernyolczszáz-Negyvennyolcz

A Magyar
Szabadságharcz Története
 képekben.

Szerkesztette jeles írók és művészek közreműködésével
Jókai Mór, Bródy Sándor és Rákosi Viktor.

ELKÉSZÜLT

ezen díszmű 1000 egykoru képpel, kitűnő kézírások, nevezetes ok-mányok, kiáltványok s egyéb jellemző nyomtatásokkal a dicső idők érdekes erekl-yeinek teljes gyűjteménye, mely a nagy korzak lefolyását hű képekben szemléltetően varázsolja elénk.

A képek időrendi sorrendben következnek egymásután, minden kép alatt magyarázó szöveggel, úgy hogy a munka ifjunak és öregnek egyaránt élvezetes olvasmányt nyújt.

A munka daczára rendkívül diszes voltának föltötte olcsó,
30 füzetnek 9 forint,
diszkötésben 12 frt az ára,
 külön díszkiadás amerikai simított velin-papiron nyomva 15 frt.

Megrendelhető füzetekben előfizetés útján és kötve utánvéttel vagy csekély havi 1 frtos részletre is.

Alatti rendelőlapot tessék levelezőlapra ragasztnva a kiadóhivatalba beküldeni.

Az „Országos Hírlap” kiadóhivatala által megrendelők a mű kiadójától Révai Testvérek kiadalmi intézet részvénytársaságtól az

Ezernyolczszáznegyvennyolcz
 a magyar szabadságharcz képekben
 című díszművet füze 30 füzetben 9 frt. kötve diszkötésben 12 frt-ért, ugyanaz amerikai simított papiron 15 frt-ért és kötelezem magamat a mű átvételétől kezdve havonként 1 frtot mind-addig a munka kiadójának Budapestben fizetni, míg a teljes vételár törlesztve nincs.

A részletfizetések be nem tartása esetén az esedékes összegek rajtam postai megbízás útján (30 kr. postaköltség hozzá-számítása mellett) beszedhetők.

Hely és kelet: Név és állás:

Az „Országos Hírlap” tek. kiadóhivatalának Budapest, József-körút 65. sz.

Rendelőlap.
 Alulírott ezennel megrendelem ily című művet:
Ezernyolczszáznegyvennyolcz
 a magyar szabadságharcz 1848/49-ben Szerkesztők Jókai Mór, Bródy Sándor, Rákosi Viktor.
 30 füzetben 30 kr-ával a teljes mű átvételének kötelezettsége mellett:

Előfizetek és postautalványon beküldök:
 6 füzetre frt 1.80 24 füzetre frt 7.20
 12 . . . 3.60 30 . . . 9.-

Hely és kelet: Név és állás:

